

denne kategori ransagning af dokumenter, papirer og lignende, herunder elektroniske medier, samt indholdet af aflåste genstande, jf. lovforslagets § 793, stk. 1, nr. 1.

Kategori 2 omfatter lokaliteter uden for husrum, dvs. haver og andre arealer under åben himmel, samt bygninger, der ikke kan anses for »husrum«, f.eks. halvtage, carporte, åbne skure og lignende. Endvidere omfatter kategori 2 andre løsøregenstande end de i kategori 1 nævnte. Det kan f.eks. være tøj, biler, hvis døre ikke er aflåste, maskiner eller uaflåste kufferter. Der henvises til lovforslagets § 793, stk. 1, nr. 2.

Finder politiet under ransagning af f.eks. en have, der er omfattet af kategori 2, en løsøregenstand, der er omfattet af kategori 1, f.eks. en aflåst beholder, må politiet, hvis indholdet af beholderen skal ransages, gå frem efter de mere strenge betingelser for ransagning (kategori 1).

De gældende regler i retsplejeloven sondrer som nævnt mellem ransagning mod sigtede og ransagning mod ikke sigtede. Samme systematik er anvendt i reglerne om legemsindgreb.

Efter Strafferetsplejeudvalgets opfattelse bør sondringen i forbindelse med reglerne om ransagning ikke bygge på, hvorvidt der er rejst formel sigtelse eller ej, men derimod på, hvorvidt den pågældende er mistænkt eller ej. Baggrunden herfor er, at ransagning undertiden iværksættes mod en person, der mistænkes for lovovertrædelser, uden at der forinden er foreholdt den pågældende nogen sigtelse, og uden at der ved ransagningen bliver lejlighed hertil, fordi den mistænkte ikke træffes. I sådanne tilfælde, hvor der ikke er rejst en formel sigtelse, bør reglerne om ransagning mod mistænkte anvendes. Der henvises i øvrigt til betænkningen s. 48-50.

5.3.3. Ransagning mod en mistænkt

Kriminalitetskrav

Efter de gældende regler kan ransagning hos en sigtet finde sted, hvis sigtelsen angår en forbrydelse, som efter loven kan medføre frihedsstraf, eller der er påviselig grund til at antage, at spor af forbrydelsen, eller bestemte ting, der kan beslaglægges, kan findes på det sted, hvor ransagningen skal ske, jf. retsplejelovens § 794.

Strafferetsplejeudvalget foreslår, at det som en grundbetingelse for enhver ransagning kræves, at der er mistanke om en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, jf. lovforslagets § 794, stk. 1, nr. 1. Denne grundbetingelse svarer til gældende ret og svarer i øvrigt også til det kriminalitetskrav, som

gælder for legemsbesigtigelse, jf. retsplejelovens § 792 a, stk. 1, nr. 1.

Ved de mere byrdefulde ransagninger – kategori 1 – foreslås det, at der ud over grundbetingelsen enten skal stilles et særligt kvalificeret indikationskrav, jf. herom nedenfor, eller at kriminalitetskravet skærpes, således at der skal være frihedsstraf i strafferammen, jf. lovforslagets § 794, stk. 2. Kriminalitetskravet er således i store træk i overensstemmelse med gældende ret, der forudsætter, at sigtelsen angår en forbrydelse, der efter loven kan medføre frihedsstraf.

Strafferetsplejeudvalget har overvejet, om det kvalificerede kriminalitetskrav kunne skærpes til et strafferammekrav om fængsel i 1 år og 6 måneder, således som det er tilfældet i retsplejelovens § 762, stk. 1, om varetægtsfængsling og i § 792 a, stk. 2, om legemsundersøgelse, men har ikke fundet grundlag herfor. En sådan stramning ville indebære en uheldig begrænsning af politiets efterforskningsmuligheder f.eks. i sager om spirituskørsel, hvor der jævnligt er behov for at foretage rutinemæssige ransagninger for at få oplysning om, hvorvidt sigtede kan have drukket efter kørslen, uden at der er bestemte grunde til at antage, at bevis i sagen kan findes ved den konkrete ransagning.

Indikationskrav

For så vidt angår kravet til indikationen, dvs. kravet til indgrebets betydning for efterforskningen, foreslår Strafferetsplejeudvalget som en grundbetingelse, at ransagning mod en mistænkt kun må finde sted, hvis det er af væsentlig betydning for efterforskningen, jf. lovforslagets § 794, stk. 1, nr. 2.

Denne grundbetingelse, der skal være opfyldt ved enhver ransagning, svarer til indikationskravet ved legemsbesigtigelse, jf. retsplejelovens § 792 a, stk. 1, nr. 2, og antages i øvrigt af udvalget at være i overensstemmelse med, hvad der i dag uden udtrykkelig lovhjæmmel må anses for gældende ret.

Ved ransagninger omfattet af kategori 1 stilles der efter forslaget § 794, stk. 2 – ud over grundbetingelsen – krav om, enten at kriminaliteten er af en sådan art, at der er frihedsstraf i strafferammen, eller at der er bestemte grunde til at antage, at bevis i sagen eller genstande, der kan beslaglægges, kan findes ved ransagningen. Dette skærpede indikationskrav, som svarer til den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 794, indebærer, at der skal være en konkret begrundet antagelse om, at ransagning vil resultere i fundet af beviser eller genstande, der kan beslaglægges.